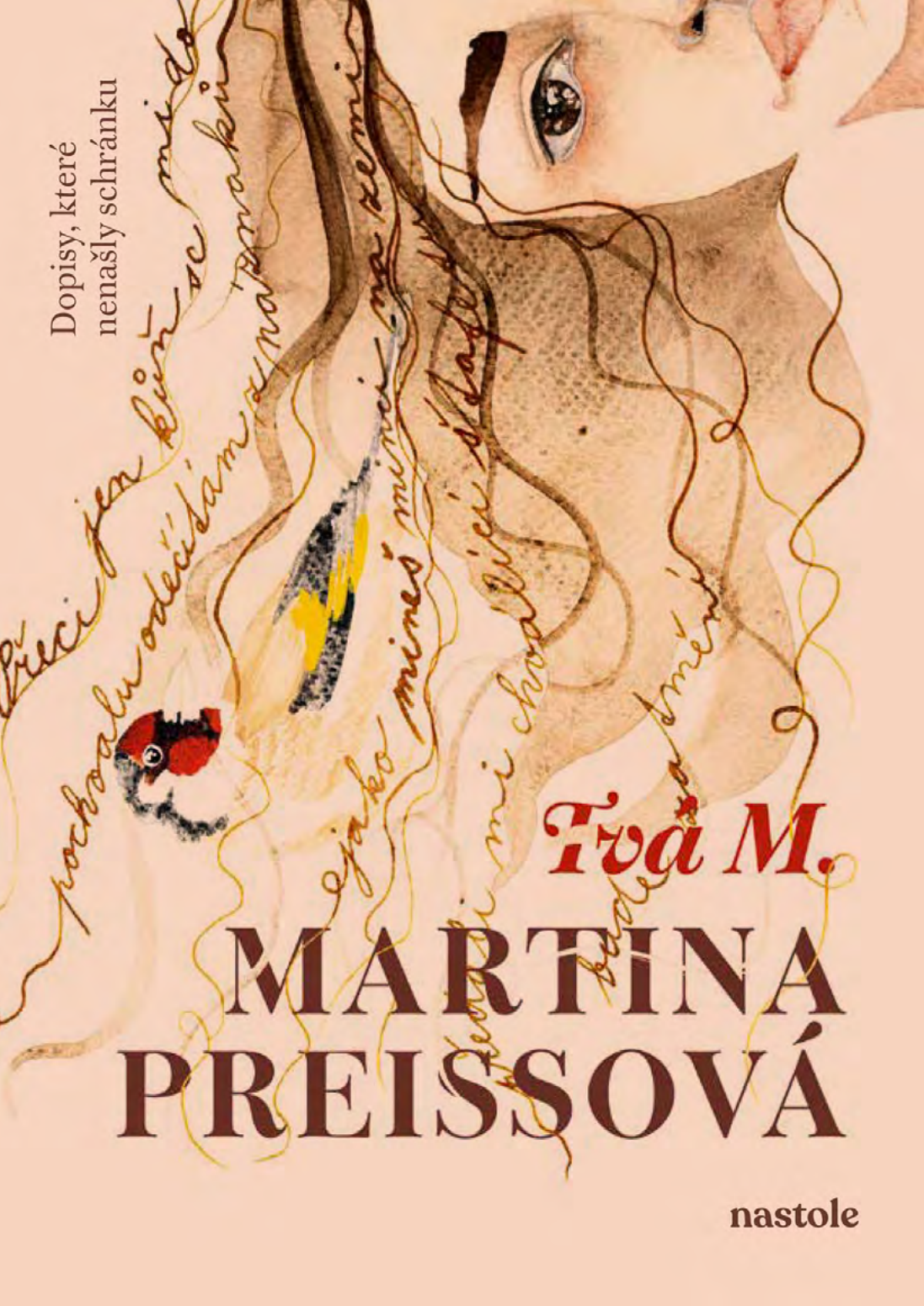

Dopisy, které
nenašly schránku

Trá M.
**MARTINA
PREISSOVÁ**

nastole

Tvá M.

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Martina Preissová

Tvá M. – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Trá M.

Preci jen bít se mímá skvěle
pochodu odcizím a naopak
nevěde

jako mímá mímá na sem

šedali mi chodící s šafem

šes bude za smění

Tvá M.

MARTINA
PREISSOVÁ

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Martina Preissová, 2025

Illustrations © Adéla Radimecká, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7448-507-7

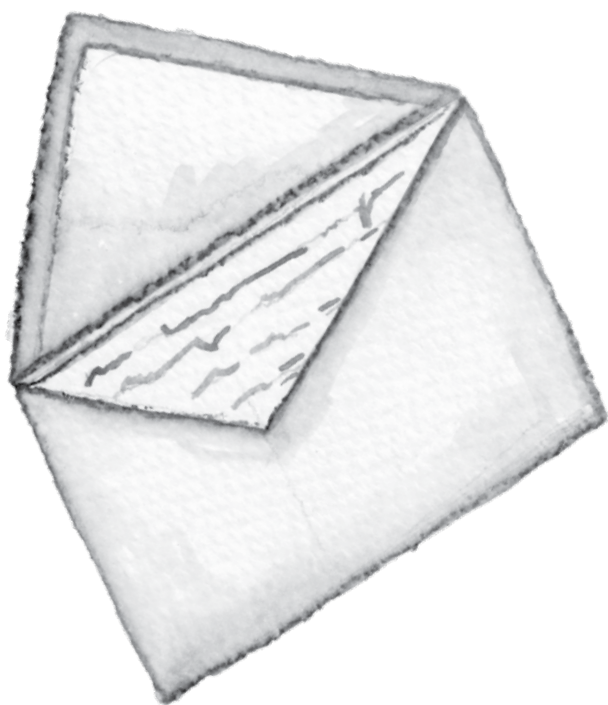
ISBN e-knihy 978-80-7448-522-0 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7448-523-7 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7448-508-4 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

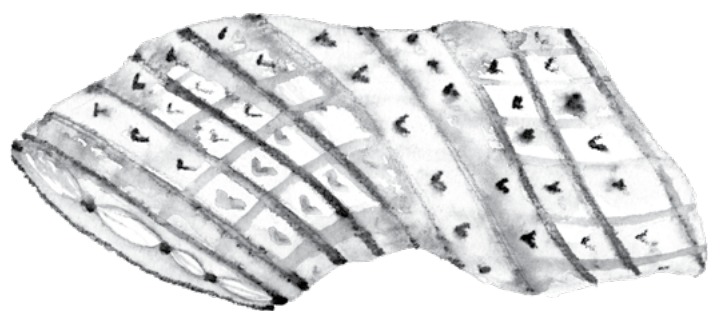
Dopis se nečervená.

MARCUS TULLIUS CICERO

OBSAH

První dopis	11
O poštovní schránce	15
O padesátce	23
O muzice	27
O cestování	33
O mýdle a koních	41
O dobře míněných radách	49
O chválení	55
O klidu maloměsta	63
O pohledech mužů	69
O neviditelném kamarádovi	75
O sebevědomém zraní	83
O širokých džínsech	91
O té jedné větě	95
O výchově	99
O zákazech	105
O noci plné otázek	111
O měsíci září	119
O zatmění	127
O lásce, která má mnoho podob	133
O závislosti	143
O popularitě	149
O bohu a soudruzích	157
O těle	163
Konec v nedohlednu	173

PRVNÍ DOPIS

Můj drahý,

asi si to nepamatuješ, a proč bys taky měl. My dospělí si jen zřídkakdy pamatujeme stejně jako naše děti. Tu stejnou chvilku cítíme jinak, má jinou vůni, drnká o jiné strunky naší duše, a když si o tom samém okamžiku povídáme, máme ústa otevřená v němém úžasu, kolik podob může mít pár vteřin viděných jinýma očima. A možná i takhle chvilka měla pro Tebe, tati, úplně jiné barvy, než ze vzpomínky vyplouvají na mě.

Bylo mi asi tak šest let... Do pokoje mezi závěsy, které maminka nechala zatažené, se prodíralo ranní slunce. Nechala Tě spát, protože byla neděle, a to se z peřin nespěchalo. Ležel jsi přikrytý na svojí půlce manželské postele a já stála v košilce poseté růžemi ve dveřích a čekala, jestli i skrze zavřené oči poznáš, že jsem to já. Ty ses lehce usmál a rukou zvedl příkrývku. Opakovalo se to téměř každou neděli... A já už roky toužím po tom moci se vrátit v čase a znovu to zažít. Vlétz si ráno za Tebou do vyhřáté postele, vyhrnout Ti kabátek pyžama, toho s těmi

knoflíky až k bradě, a kráčet prsty po Tvém kulatém bři-
chu. Byl to okamžik, kdy ses nechal. Moje drobné prsty
tančily kolem pupíku menuet a Ty ses usmíval a mluvil
jsi o tom, co nás čeká. Já posílala do provoněné ložnice
otázky a Ty jsi odpovídal. Některé poletovaly tam nahoře
pod lustrem a jiné zůstaly zastlané pod peřinou. To byly
ty, na které jsi místo odpovědi jen kývl nebo se usmál.
Byla neděle, bylo ráno, za okny nejezdily traktory a já byla
schovaná pod Tvoji dekou a hltala Tvou něhu a barytonový
smích...

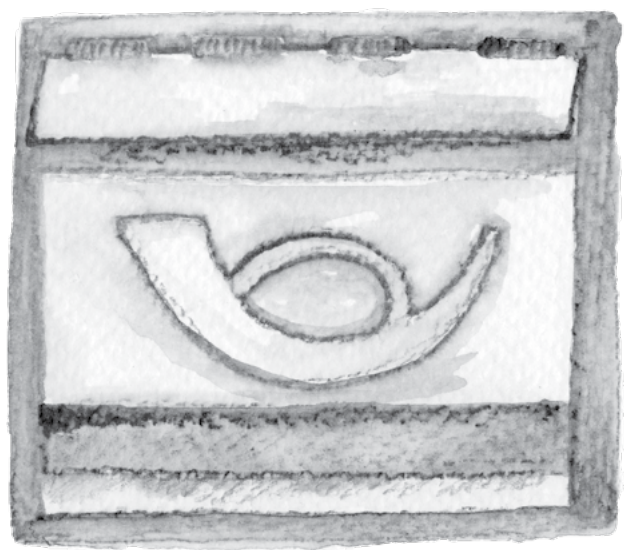
Někdo mi to před třiceti lety vzal. Někdo tam nahoře
usoudil, že to tady bez Tebe zvládnou. Nemýlil se. Už Tě
déle nemám, než jsem měla, neustále ale přicházejí oka-
mžiky, u kterých bys být měl. Jsou lidé, které jsi nepoznal
a měl poznat. Jsou slzy, které jsi mi neutíral, a já přitom
tolik toužila po Tvém látkovém kapesníku z levé kapsy.
Život bez Tebe ke mně přivedl tolik nového, že to staré
mi moje mysl dovolí z propasti vzpomínek vytáhnout na
povrch jen s velkým úsilím.

Ale nejvíc mě trápí, že mám pořád spoustu otázek a Ty
už mi je nezodpovíš. Narážejí v mé hlavě jedna o druhou
jako kulečnickové koule a touží být vysloveny.

A proto jsem se teď, když už jsem velká a dospělá tak,
jako jsi byl tehdy Ty, rozhodla, že Ti budu psát. Psát
o všem: čím jsem, kým se toužím stát a z čeho se skládá
můj svět. Alespoň Ti při psaní neviditelnou poštou pošlu

něco ze sebe. Budu v duchu tančit prsty kolem Tvého pupíku a na odpovědi už čekat nebudu. Mně stačí, že ten čas, který strávím nad otázkami pro Tebe, strávím s Tebou.

Tvá M.

O POŠTOVNÍ SCHRÁNCE

Můj drahý,

potřebuji se Ti s něčím svěřit. Možná to je malicherné a Ty se budeš smát, co to mám za starosti, ale zasloužíš si to vědět. Napíšu Ti o mém marném hledání. O hledání něčeho obyčejného a za Tvého života zcela běžného. Nebudeš mi věřit, ale dnes jsem hledala poštovní schránku, a nemohla ji najít.

V době mého dětství jich bylo mnoho. Jen cestou do školy jsem jich mījela spoustu a u každé jsem se zastavila, abych ukazováčkem ťukla do klapky, která skrývala mezířku na vhazování zásilek. Snažila jsem se podle zvuku rozpoznat, jak moc je schránka plná. Nevím, proč jsem byla přesvědčená, že ty, co je v nich dopisů a pohledů až po okraj, zní hlubokým tónem a ty poloprázdné jen tak lehce cinknou. Když jsem měla to štěstí, že přede mnou zaměstnanec pošty otevřel spodní víko a dopisy vysypal do hnědého koženého vaku, cítila jsem, jak se každé takové poštovní schránce ulevilo. Vždyť ukrývala a držela v bezpečí tolik smutných i veselých zpráv, tolik tajemství

a příběhů, které zatím znali jen ti, co je napsali na dopisní papír a vložili je do nitra oranžové krabice na nároží. Když jsem si představila, že by do mě každý, kdo jde kolem, vložil nějaké přání, stížnost, prosbu nebo bolest vepsanou do dopisu, také mi nebylo lehce. Ale ony tam odhodlaně čekaly na další a další dopisy. Čas od času je přemístili, asi aby měly lepší výhled. I když spíš to bylo proto, že cesty lidí se mění a schránky se musí posunout tam, kudy v tu chvíli chodí lidí nejvíce.

Blíží se čtvrtina jedenadvacátého století a schránky z ulic zmizely. Tuším to už dlouho. Ale potvrdilo se mi to nedávno. Chtěla jsem využít možná poslední příležitost, kdy je můj syn ochoten přijmout na škole v přírodě dopis a možná být i potěšen. Domnívám se, že později – jako osmák – už tuhle ostudu nepřežije. Dopis napsat ovšem nebyl takový problém jako ho poslat... Se zalepenou obálkou, adresu krasopisně nadepsanou, jsem se ráno vydala do města. Jelikož Národní divadlo a potažmo i další místa výkonu mého povolání jsou v centru stověžaté Prahy, doufala jsem, že nebude problém některou z oranžových přítelkyň potkat, elegantně ťuknout do klapky a vhodit dopis do útroby. Mýlila jsem se. Počítadlo v telefonu mi večer po odehraném představení ukazovalo jedenáct tisíc kroků po kočičích hlavách matičky Prahy, a já nepotkala jedinou schránku. Druhý den jsem ale musela svoji misi odeslání dopisu stůj co stůj završit. Školy v přírodě netrvají

tak dlouho jako třeba Vánoce, u kterých je ještě ke všemu jedno, kdy přání k adresátovi dorazí. Do poloviny ledna jsme ochotni přání do nového roku od různých opozdílů tak nějak akceptovat. Ale psát na školu v přírodě trvající i s cestou šest dní se musí hned první den, aby byla jistota, že bude adresát zastižen. Jenže já žádnou schránku ne-našla ani druhý den ráno, ačkoli jsem podstatně změnila trasu a pohybovala se po jiné městské části. Čím víc jsem v duchu odkládala návštěvu pošty, tím víc se zmenšovala naděje, že nějakou poštovní schránku potkám.

Víš, tati, když jsi byl ještě živý a občas zavítal na poštu, zdaleka to nebylo takové nervy drásající dobrodružství. To se tam ozývala předehra z Ravelova Bolera hraná nikoli na bubny, ale na razítka, kterými se poštovní úřednice snažily strefit známku na obálce. Občas vydaly balík a sem tam peněžní obnos, přesně napočítaný prstem ovlhčeným na kulaté houbičce. Zatímco Ty jsi ještě cítil chuť olíznuté známky na jazyku, dopis už putoval do příslušného koše.

Jít na poštu v dnešní době by pro Tebe bylo jako vstoupit do fantasy filmu, jehož děj vymýšlel ne úplně zručný scenárista. Musíš se vyzbrojit trpělivostí, musíš mít dobré obutí, aby Tě ze stání ve frontě nebolely nohy, a měl by sis na tento den vzít v práci volno. Dále si musíš zakázat přemýšlet nad tím, co dělá těch zbylých pět zaměstnanců z opuštěných přepážek, a v žádném případě nesmíš věřit tomu, že vezmeš-li si z přístroje třídícího klienty číslo osm,

jsi osmý na řadě. Místní třídící algoritmus by nerozluštil ani otec Fura. Jo, a nenech si, když už na Tebe konečně vyjde řada, vnutit myšlenku, že potřebuješ pravítko, los, případně spoření. Jsem měkká povaha a pokaždé odcháším s něčím, co jsem vůbec neměla v plánu pořizovat. Naposledy mi zaměstnanec této instituce podstrčil deodorant do auta s vůní šeríku. Zůstal nerozbalený. Ne že bych neměla auto, to mám, ale nemám ráda šerík.

Dnes jsem napochodovala do vestibulu naší pobočky s grácií a jistotou, že mě nic takového nemůže potkat. Přístroj vyplivující lístečky s pořadím jsem elegantně a radostně minula, protože jsem si v rohu místnosti všimla oranžové schránky. Ani nevíš, jakou radost mi tahle skromně se krčící oranžová truhlice na zdi vedle přepážek udělala. Známkou jsem na dopise už měla nalepenou, a nezbývalo tedy nic víc než odklopit hliníkovou klapku a radostně poslat dopis na cestu. A tak se i stalo. Moje dvoudenní pouť za poštovní schránkou byla u konce.

Našla jsem ji! Sice jedinou a dobře ukrytou, ale našla. Když se o několik dní později vrátil syn ze školy v přírodě, zeptala jsem se při večeři, co říkal na můj dopis. Jeho mandlové oči se na mě udiveně podívaly a já pochopila, že žádný dopis nedorazil. Nevím, kde se stala chyba. Možná že jediná poštovní schránka, kterou jsem našla, byla zároveň i poslední a na naší poště ji mají pověšenou na zdi už jen jako výstavní exponát. Anebo ji pán s koženým vakem

tentokrát zapomněl vysypat, a dopis tudíž dorazil pozdě a adresáta nezastihl.

Už se to nikdy nedozvím. Jediné, co jsem pochopila, je fakt, že žiju v přelomové době. V čase, kdy zmizely z ulic poštovní schránky, aniž by o tom ve zprávách byla jediná zmínka. Nekonala se jediná demonstrace, nikdo nikam nepíše stížnosti, nikdo o tom nenatočil podcast ani televizní dokument. Co je podcast? To je takový rozhovor s někým, kdo si myslí, že má co říct. Dřív sis takové povídání mohl číst v časopise, kde redaktor pokrátil nepodstatné a to důležité trochu upravil, aby to nepůsobilo, že respondent neumí mluvit. Dnes si ti dva sednou před kameru a povídají tak dlouho, dokud je to samotné neunaví. Bez ohledu na to, že posluchač je unavený až až a nic podstatného se v mnoha případech nedozvěděl. Ale zpátky k těm schránkám. Vypadá to, že to nikomu nevadí. Vadilo by to Tobě? Asi ne. Maminka má od Tebe jistě schované nějaké dopisy nebo pohlednice, ale já od Tebe žádné nemám. Korespondenci za Tebe řešila ona nebo prarodiče. Nedávno jsem našla dopis, který mi kdysi přišel na tábor... Byl od dědy, ten psal rád. Popisoval v něm, kolik sena už jste dostali pod střechu a kolik ho na mě ještě čeká, a v závěru podotkl, že kdybych byla králík nebo korela, tak bys mi určitě na tábor napsal Ty. Takhle prý musí on, protože jedno ani druhé nejsem. Z čehož soudím, že pro Tebe by zmizení schránek asi velká životní rána nebyla.

Netvrdím, že to, co psaní dopisů nahradilo, je horší, jen je mi líto, že už nikdy nezavadím prstem o hliníkový plíšek na mezírce polykající dobré i špatné zprávy. A že pán s hnědým koženým vakem žádné oranžové přítelkyni na rohu ulice už neuleví...

Tvá M.

O PADESÁTCE

Můj drahý,

je asi v pořádku, že se s blízcími se padesátými narozeninami zamýšlím nad tím, jestli to, co mi ulítlo jak účtenka k nákupu potřebná k reklamaci, je, nebo není půlka života. Máme s touhle číslovkou v rodině trochu problém. Tvůj dědeček se tohoto mezníku nedožil, maminka naší maminky se jí sice dožila, ale hned po jejím dosažení zemřela, stejně jako Ty. Ty jsi to ještě vyšperkoval tím, že ses rozloučil se světem v den svých narozenin. Není to u nás dobré číslo a pokaždé, když někdo padesátku v rodině zdolá a přehoupne se do další půlky svého života, zažívám tichou, avšak radostnou a slzami ozdobenou oslavu. Asi se ptáš, proč mluvím o půlce života. Myslíš, že bych neměla? Že si nemůžu přát dožít se tolika? Předhonit už dvě ženy v naší rodině, kterým stačily tři roky a přišli by jim zástupci z radnice s bonboniérou pogratulovat? Já myslím, že si to přát můžu.

Tuhle chuť do života se učím od Tvé M. Jsou to asi tři roky, co jsem jí zavolala, abych zjistila, jestli je v pořádku

a jak se jí daří. Nemohla jsem se jí ale celý den dovolat, až večer se ozvala sama. Byla prý sázet obecní alej. Kdokoliv, kdo si dnes koupil sazenici třešně, ji i se svým jménem bude mít v aleji a bude moci pozorovat, jak roste. Říkala jsem si v duchu, že se těším, až touto alejí jednou půjdu s vnoučaty na procházku a budu jim povídat, že tuhle třešně zasadila jejich prababička. Tvá M. na druhém konci telefonní linky mi však jako pokaždé dala lekci ze životního optimismu. Zahlaholila do sluchátka, že ji z toho sázení teda bolí záda jako čert, že se jí to teď po té sedmdesátce už nějak hůř snáší, ale že se nesmírně těší, až půjde za dvacet let na procházku, natrhá si třešně a bude vědět, že jsou jen její. A pak se mi nediv, že tvrdím, že padesátka je půlka života. Samozřejmě že je! Věděla to i babička H., která přežila svého muže o padesát let a jednoho dne takhle v osmdesáti řekla: „Něco se se mnou děje. Já už na tu švestku nevylezu.“

A ještě ke všemu jsem si nedávno přečetla, že padesátka je u ženy nejlepší věk. Je to prý, jako když se vymotáš z okresek na státní. A o tom ty jako vášnivý řidič wartburgu víš jistě své. Takže můj drahý, ještě jednou tolik a já Ti budu psát, abys věděl, jak mi to jde.

Tvá M.

O MUZICE

Můj drahý,

je to už dvacet osm let, co tu nejsi. To už je víc jak čtvrt století. Stromy před okny našeho domu vyrostly, některé zmizely a ty, co jsme zasadili po Tvé smrti, už jsou vzrostlé a plodí. Už jsi nezažil nadšení z počátku nového milénia, radost všech obyvatel naší vesnice, když těm, kdo po tom toužili, zavedli do domu pevnou telefonní linku, nevíš, že umřel Havel, nebyl jsi na mé první ani druhé svatbě, ani netušíš, že hraju v Národním a že jsem máma a mám dva urostlé syny. Moc věcí se změnilo. Město, které jsi měl tak rád, se rozrostlo, některé ulice změnily názvy a lidé už si neposílají dopisy. Až na malé výjimky má každý dospělý mobilní telefon a mají ho i děti. Lidé si míň povídají a víc si píší – právě přes ty telefony. Schovávají se v džungli internetu a jsou zlí a jedovatí tak, jak by si to tvář v tvář nedovolili. Je spousta věcí, které jsou jiné, jinak rychlé a jinak vypadají. I my, co jsme tady zůstali, se hodně lišíme od těch našich verzí, které si pamatuješ. Ale jedna věc se

nezměnila. Pořád se ti, které jsi to naučil, scházejí kolem cimbálu, oblékají kroje, zpívají a hrají. Ano, můj drahý, Tvoje muzika pořád hraje! Slavíme čtyřicet let a skoro třicet bez Tebe. Ani my, když jsme to počítali, jsme tomu číslu nechtěli věřit.

To Ty jsi kdysi dávno v malé třídě lidové školy umění zasadil semínko a ono se v tomto pro moravský folklór nehostinném kraji ujalo a roste dál. Jak nám se tehdy nechtělo cvičit a zkoušet! Jak jsme protestovali, když jsi nám říkal to své: „Dobře, ale ještě jednou.“

Někteří, které si pamatuješ, už s hraním přestali. Bud' je život zavál do jiného města, nebo je láska odlákala do jiného kraje, nebo jim rodinné povinnosti nedovolily tak náročný koníček. Sám jsi říkal, že být muzikant je těžká práce a nejtěžší pro manželku. Ale jsou tací, kteří vydrželi. Přežili různé krize i přepluli zátočiny života a svých nástrojů se nepustili a jdou v Tvých stopách dál. Pravda, není jich mnoho, zato jsou to držáci.

Tak třeba Lenka. Vzpomínáš si na ni? Jediná žena v muzice. Středobod veškerého dění, která jediná dokáže tuhle bandu neorganizovatelných individuí postavit do latě a zorganizovat každé hraní. Sedí za cimbálem a je schopna během skvělé hry na cimbál i zpívat, přemýšlet nad tím, co ji zítra čeká v práci, a ještě sem tam syknout na Tvého syna, co to tam hraje za kraviny. Měl bys z ní radost. Ta zakřiknutá holčička se dvěma culíky má dva syny, z nichž

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Tvá M..***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.